

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah :-
- - -
Veja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 96. — ŠTEV. 96.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 24, 1914. — PETEK, 24. APRILA, 1914.

VOLUME XXII. — LETNIK XXII

Položaj v Mehiki zelo resen. Mobilizacija 75,000 mož milice.

HUERTA JE IZROČIL POSLANIKU O' SHAUGNESSY OD SLOVNE LISTINE, NAKAR JE SLEDNI ODPOTOVAL IZ MEXICO CITY. PREDSEDNIK WILSON IGNORIRA POPOLNO. MA ZAHTEVE GENERALA CARRANZE. OBNOVLJENA PREPOVED UVOZA OROŽJA V MEHIKO.

Stališče generala Ville.

IZJAVIL JE, DA SE NE BO BOJEVAL PROTI ZDRAUŽENIM DRŽAVAM, DOKLER SE SLEDNJE OMEJJO NA ZASEDENJE OZEMLJA, KATERO IMA HUERTA V OBLASTI. VČERAJ SO BILI UBITI TRIJE NADALJNI AMERIŠKI VOJAKI; RANJENIH JE 25.

Washington, D. C., 23. aprila. Predsednik Wilson bo najbrž takoj 48 ur naprosil kongres za dovoljenje, da sme sklepati armado 400 000 prostovoljev. Položaj postaja z vsako uro resnejši ter se domneva tukaj, da ne bi predsednik izgubil nobene ureve. Vojne oblasti so prepričane da ne zadostujejo čete, ki se nahajajo sedaj na poti proti Vera Cruz.

Vrjetno je, da bo že tekom prihodnjih dni mobilizirana milica slednjih držav:

Maine, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Virginia, West Virginia, Kentucky, North in South Carolina, Tennessee, Mississippi, Alabama, Georgia in Florida. Iz teh držav bo odšlo na vojno povišje 75,000 mož.

Predsednik Wilson je izdal danes izjavo, v kateri odgovarja na zahteve Carranze, naj se Združene države umaknejo iz Vera Cruz. Predsednik pravi, da nimajo Združene države namena dotakniti se časti in neodvisnosti Mehike. Politika nima s postopanjem Združenih držav nobenega opravka ter se gre edinole za to, da se mehiškemu narodu zopet pridobi ustavne pravice.

Gre se pa tudi za čast Združenih držav napram Huertu, ki ima gotov del Mehike v oblasti. Ali je njegova oblast pravilna ali ne, ne pride pri tem vprašev. Huerta je v gotovem delu Mehike meddajni činitelj ter je treba radično prijeti njega in njegove pripradne.

Z drugimi besedami rečeno ignorira predsednik Wilson polnomo zahtovo Huertu.

Predsednik Wilson je nadalje danes ukazal, naj se obnovi prepoved uvoza orožja in municije v Mehike. Ameriške čete v El Paso so doble prevelje, se ob pravem času, da so mogle ustaviti večjo pošiljanje municije, namenjeno v Juarez. Tukaj prevladuje mnenje, da je bila politika predsednika glede ustašev popolnoma začočena. Upal je, da se mu bo s posmoko ustašev posrečilo napraviti v Mehiki mir.

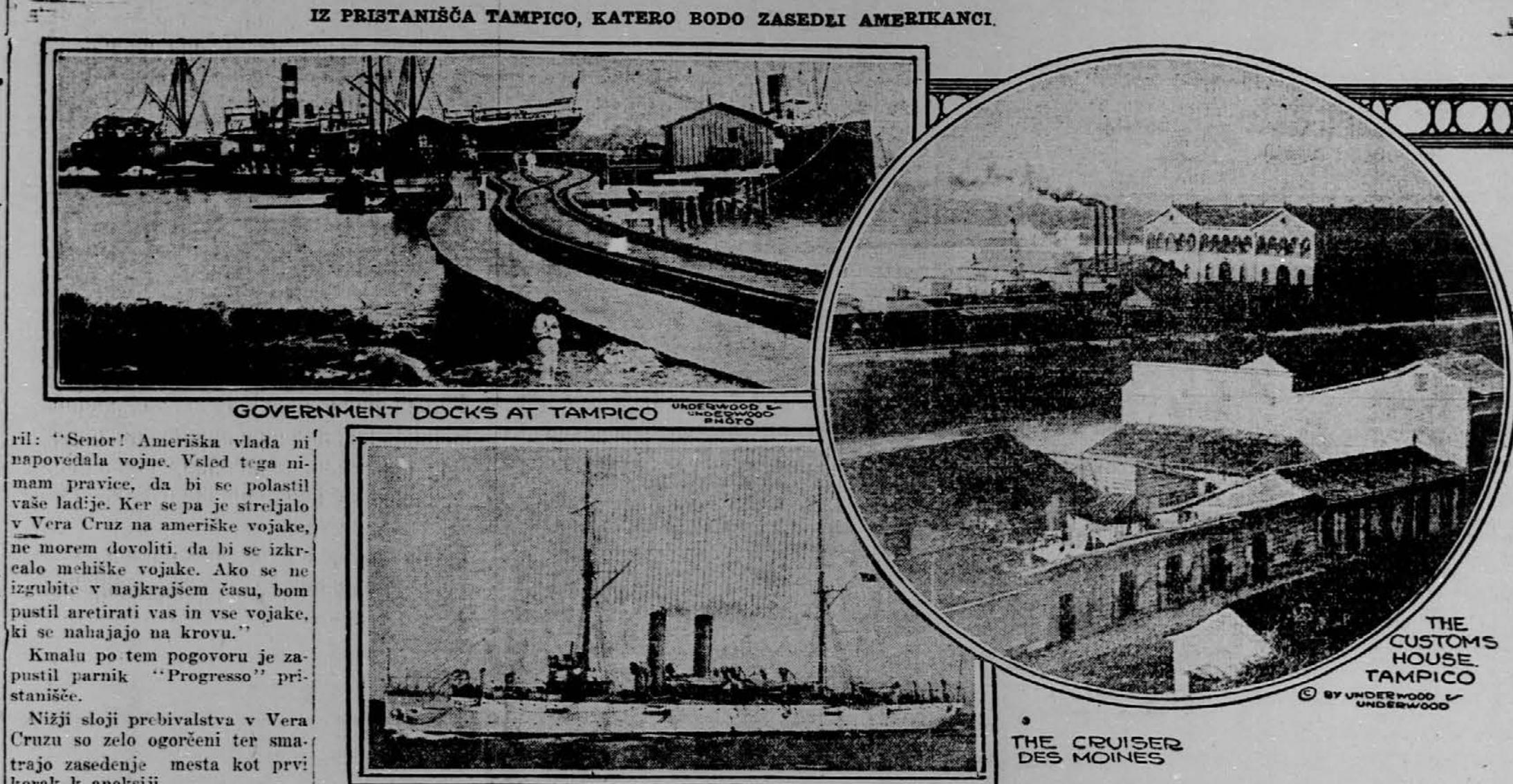
Vse kaže, da se bo treba v Mehiki boriti proti federalcem in konstitucionalistom. Vojni departement je že dobil poročilo, da so se Huertti v Tampico že zdržali z ustaši ter da se bodo skupno upirali izkrejanju Amerike.

Huerta je izročil ameriškemu poslujočemu poslaniku, O'Shaugnessy, odstolnilne listine iz česar je povzeti, da se bo kmalu povsem formalno napovedalo vojno. Malo pred poledne je prišel mehiški poslanik Algara k državnemu tajniku Bryanu ter mu je sporočil, da ga je Huerta odpoklical.

Bryan je nato naznani, da je prevzel Brazilijo diplomatsko zastopstvo Združenih držav v Mexico City.

Senat je danes soglasno dovolil predsedniku zahtevanih \$500,000 za prevoz ameriških begunec iz Mehike.

Admiral Fletcher v Vera Cruz je postal danes brzjavko, v ka-

ri: "Senor! Ameriška vlada mi napisala vojne. Vsled tega nimate pravice, da bi se polastili vaše ladje. Ker se pa je streljalo v Vera Cruz na ameriške vojake, ne morem dovoliti, da bi se izkrčalo mehiške vojake. Ako se ne izgubite v najkrajšem času, bom pustil arretirati vas in vse vojake, ki se nahajajo na krovu."

Kmalu po tem pogovoru je zapustil parnik "Progresso" prisotni.

Nižji sloji prebivalstva v Vera Cruzu so zelo ogorčeni ter smatrajo zasedenje mesta kot prvi korak k aneksiji.

Vera Cruz, Mehika, 23. aprila. Admiral Badger je prevezel danes poseljstvo nad vsemi četami. V mestu vlada mir. General Maas se nahaja baje v Tejeria, 15 milij. tu, ob mehiški železnici.

Stabni šef admiralja Badgerja, je naznani, da se je dosedaj izkralo 6000 mož. Ta sila bo dosti močna, da se odobje eventuelnem anšekom, katerim poveljuje general Maas.

Avtentična poročila iz Mexico City pravijo, da je v mestu vse mirno. Železna zveza je še vedno pretrgana.

San Francisco, Cal., 23. aprila. Osma brigada se odpelje danes včeraj v Fort Sam Houston, kjer bo podrejena generalu Bliss, veljnemu drugi divizije.

El Paso, Tex., 23. aprila. Mesto je danes praktično pod vojnim pravom. Iz Chihuahue je došpel danes v Juarez general Villa v spremstvu 200 mož. Sirijo se poročila, da namerava Villa nasokoči El Paso. Villa pa je odčno zavrnal govorice, da se namerava boriti proti Združenim državam.

Chihuahua, Mehika, 23. aprila. Carranza je danes izjavil, da bo v slučaju vojne z Združenimi državami varoval vse Amerikanke, nahajajoče se v ozemljju, katero kontrollira on. Kaj da bo povzel, je odvisno od odgovora iz Washingtona glede njegove zahteve da se Amerikanec umaknejo iz Vera Cruz.

Amerikanec beže iz Chihuahue kakor hitro le morejo. Angleški konzul je dobil od poslanika v Washingtonu naročilo, naj pozove angleške podanike, naj nemudoma zapuste Mehiko.

Vera Cruz, Mehika, 23. aprila. Vojni minister, general Blanquet, se baje nahaja na poti iz glavnega mesta ter hiti s svojimi četami na pomoč generalu Maas, s katerim bosta skupno napadla ameriške čete. Da jima preskrbi prijazen sprejem, so izmetali mornarski vojaki močno okopadno od mesta ter jih opremili s trojnim puškami in poljskimi topovi. V slučaju napada bo bojne ladije v pristanišču strejale preko glav svojih vojakov na pozicije Mehikancev. Admiral Fletcher je premestil svoj glavni stah v mesto.

Bojni ladjii "Arkansas" in "Louisiana" nalagata premog ter sta dobila povlevo, naj prejkomočne odpljujeta v Tampico. Radi tega se domneva, da je Tampico prvo pristanišče za Vera Cruzom, katerega se nameravajo polasti.

Naslov je pozabilo.

Na policijsko stražnico mesta New York je prišla včeraj neka 70-letna ženska in izjavila, da ne ve domov, ker je pozabilo naslov. Policija je obvestila vse stražnice, toda dosedaj se ni zglašil še noben starški sorodnik.

Danes sem dospeli mehiški prevozni parnik "Progresso" so ustavili v pristanišču. Poveljnika so priveli pred admirala Badgerja, ki ga je sledče nagovo-

Za Panamo-subvencijo.

Newyorška deputacija pred senatnim odborom. Ameriške obrežne ladije naj bodo proste pristojbin.

Washington, D. C., 23. aprila. Pred senatni odbor za medocanske prekope je prišla danes neka newyorška deputacija, ki zastopa zvezo za varstvo ameriških pravic pri Panamskem prekopu. Vodja deputacije W. Bourke Cockran je zahteval, da morajo biti ameriške obrežne ladije proste pristojbin in da naj se to zadevna klavzula takoj ovrže. Zaslisan je bil tudi prejšnji zvezni senator Foraker iz Ohio, ki je rekel, da je senat takrat, ko je podpisal H.A. Jones' predloga zavrnjal razpolaganje preko 3000 prebivalcev.

Poprij je bilo dovoljeno, da so otroci, starci manj kot 16 let, delali 54 ur na teden in devet ur na dan. Sedaj pa se je skrčilo teden na 48 ur in delavni čas na osem.

Razventega se določa, da ne smejajo manj kot 16 let starci otroci delati preko šeste ure včeraj.

Za ženske določa amendment delavni teden na 54 ur in devet ur na dan. Zakon je veljavna za celo državo v goriomenjenem obsegu.

Zaslisan se je več potnikov glede zvisanja pristojbin za Panamski prekop.

Cockran je zatrjeval, da jameči za Panamski prekop nadvylada

Združenih držav, vsled česar se ne sme ameriškim obrežnim ladijam nalagati nobenih pogojev.

Theodore Sutro je rekel, da je bil zadnji čas pet mesecov v Evropi,

pa ni nikjer opazil najmanjje opozicije proti obstoječemu načrtu glede zvisanja pristojbin za Panamski prekop.

Opetovan požar.

Desetič v teku dveh mesecov se je skušalo včeraj zagati štirinadstropno poslopje št. 685 Henry St. v New Yorku. Požar se je začel, predno se je mogel razsiriti, vendar pa je povzročil \$1500 skode.

Padla iz okna ter se ubila.

20letna Sylvia Lipsky, pomočna učiteljica s št. 183 južne 3. ceste v Brooklynu, N. Y., je padla včeraj pri snaženju okna iz druga nadstropja na cestni tlak ter je bila na mestu mrtva.

Dijaška stavka.

Sangus, Mass., 23. aprila. — V torek so zastavili vsi dijaki tukajšnje visoke šole in izjavili, da ne gredo prej v šolo, dokler se ne sprejme nazaj ravnatelja J. F. Butterwortha, kar se je danes zgodilo.

Lepa zapuščina.

Watertown, N. Y., 23. aprila. Pokojni Theodore B. Basselin je zapustil v svoji oporoki katoliški univerzi v Washingtonu 100 tisoč dolarjev.

Naslov je pozabilo.

Na policijsko stražnico mesta New York je prišla včeraj neka 70-letna ženska in izjavila, da ne ve domov, ker je pozabilo naslov.

Policija je obvestila vse stražnice, toda dosedaj se ni zglašil še noben starški sorodnik.

Novi predsednik Venezuele.

Caracas, Venezuela, 23. aprila. Provizorijen predsednikom republike Venezuela je izvoljen general V. Marquez Bustillo, doseganji vojni tajnik. Podpredsednik je dr. Jesus Rojas Fernandez.

Delo žensk in otrok.

Governor države New York je podpisal izpremenjeno postavo za delo žensk in otrok.

Albany, N. Y., 23. aprila. — Governor Glynn je podpisal danes Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Washington, D. C., 23. aprila. — Governor Glynn je podpisal danes Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Albany, N. Y., 23. aprila. — Governor Glynn je podpisal danes Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

Smith postavo glede izpremenemb postavi za delo žensk in otrok.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

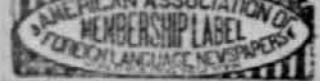
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO FLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canado \$3.00
" " pol leta 1.50
" " sto na mesec New York 4.00
" " pol leta za mesto New York 2.00
Evropo za vse leta 4.50
" " " pol leta 2.50
" " " cestrieta ..... 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenčni nodeli in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
priobčujejo.Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejme
bivališča naznani, da hitreje
najdemosmo naslovnika.Dopisom in pošljitvami naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 46-7 Cortlandt.

Kaj nameravajo v Mehiki?

Dočim se je v senatu prerekalo o tem, ali naj se rabi v resoluciji besedo "upravičen" (justified) ali "poverjen s polnomočjo" (authorized), so se razvile stvari v Vera Cruz s tako naglico, da je bilo treba takojšnjega dejanja. Pričakovalo se je velike pošiljave orožja in municije in že je čakal vlak, da povede vojni material v notranjost dežele. Ako bi bil predsednik čakal, da bi senat končal z debato, bi se vsako zaplenjenih krogel porabilo proti nam.

Vendar pa ni debata v senatu, dasiravno jo je kot tako obžalovati, brez vsake vrednosti. Pri stavah, kot je sedaj mehiška zadeva, nastanejo vedno vprašanja na katera je treba odgovoriti in eim preje se to zgodi, tem boljše je.

Eno teh vprašanj, katera se je sprožilo v senatu, je sledenje: "Kaj nameravamo v Mehiki?" Nekateri onih, ki niso bili zadovoljni z besedilom resolucije, tudi niso soglašali s teorijo predsednika, da velja boj Huerti, ne pa mehiškemu narodu. Drugim zopet ni bilo prav, da bi se bojna podjetja omejijo na teritorij, katerega ima v oblasti Huerta ter se pusti pri miru konstitucionaliste v severni Mehiki.

Predsednik Wilson je mnenja, da je vzrok zapletljajev z Mehiki vladu v Mexico City, katere načelnik je prišel na površje in do moči potom zavrnatnega umora svojega ustavnega načelnika in ki se je vzdržal na svojem stališču z nadaljnimi umori ter samovoljnim razpustom kongresa in nasilno arretacijo članov slednjega. Wilson je mnenja, da bi bile civilizirane sile v Mehiki dosti močne, da ustavijo in vzdrže konstitucionalno vlado, ki bi bila zmožna napraviti red ter varovati inozemce in njih interese. V ta namen bi bilo le treba odpraviti tiranstvo Huerte. Raditega je s prvega početka posvetil vse svoje delo eliminaciji (izobčenju, odstranjenju) Huerte. Prvi korak je bilo finančno osamljenje Huerte. Drugi korak je bil prekle prepovali, da se prodaja orožje sovražnikom Huerte. Sedaj pa je bil storjen tretji korak in ta je blokada mehiških pristanišč, ko je namen je ekonomično osamljenje Huerto vlade ter preprečenje, da bi dobival Huerta od zunaj orožje. Povsem jasno je, kaj zasleduje predsednik s svojimi odredbami. Dogodek v Tampico ter nato slednje energično zahtevanje moramo in moremo le razlagati na podlagi teh dejstev.

Predsednik nima nikakih posebnih interesov na Caranzi ali Villi. Ako bi prišla ta dva do moči ter bi vladala kot vlast Huerta, bi bil ravnotak proti njima kot je proti Huerti. Intervencija nima v očeh administracije namena, da bi se kaznovalo mehiški narod za zločine, za kateri ni odgovoren. Tudi se počelo Združene države polastiti

kakega novega ozemlja. Intervencija ima edini namen, da se oprosti Mehiko diktatorja Huerte v trdnem upanju, da bodo mehiški narod načel pot pot, katera uredi sam svoje zadeve ter ustanoviti stalno vlado v našem in zadovoljstvo celega civiliziranega naroda.

Mogoče je, da se ta politika predsednika ne bo obnesla, da se je predsednik zmotil ter ne bo mogel kontrolirati situacije, katero je ustvaril. Ako se Huerti posreči premotiti mehiški narod in ako se bo sledil v patriotski nem navdušenju zbral krog njega, potem bo naloga, katera si je nadel predsednik, zelo težka. Z vsakim trenutkom postaja večja nevarnost, da se bo treba bojevati s celim mehiškim narodom, in sicer v prvi vrsti radi hujskanja mehiškega časopisa, ki razširja vest, da nameravamo raztegniti svoje meje do Rio Grande do parnaške prekopa.

Dopisi.

Henry, W. Va. — Delavske razmere so bolj slabe; dela se pač vsak dan, toda zaslubi se slabo, ker so v jami slab prostori. Vrhuta pa še hočjo premagarski gospodje, da bi jim človek še vse zastonj napravil notri. Zato ne svetujem rojakom sem hoditi za delom, ker zastonj lahko povod delajo. Slovencev nas je malo tukaj; nekateri so se preselili na farme, drugi zopet drugam. Omenjam naj tudi, da je štorklja obiskala družino Jevščev in ji podarila krepkega sinčka. — Na-ročnik.

Coketon, W. Va. — Delamo vsak dan, pa komaj toliko zaslubimo, da se slabo preživimo. Zastonji smo skoraj vsi v premogoru. Ponokd plačajo po 45 centov od voza, pa se nam malokad posreči, da naložimo tri. V nekaterih prostorih plačajo sicer \$1.21 od voza, toda kaj hočemo, ker porabimo za 75 centov streljiva, predno je voz naložen. Rojakom ne svetujem sem hoditi za delom, ker ni vredno, da bi delal človek zastonj. Imamo štiri podporni društva, ki so prav na trdn podlagi. — Naročnik.

Clinton, Ind. — Tukaj nas je precej Slovencev, ki pa spimo takoreč spanje pravčenega. Zanimalo se samo za vsakdanje potrebe, ker imamo z delom toliko skrb, da moramo večkrat odložiti časopise neprečitane na stran. Z delom se letos malo kje pojavlja, in tudi pri nas so delavske razmere skrajno slabe. Sedaj obratuje samo pet rorov, dočim jih drugih trinajst od 1. aprila počiva. Antonesev je napadal Ogrsko in njeni državno pravo. Dejal je, da je bil še pred kratkim prijatelj Avstrije, zdaj pa ne, ker Avstrijo vladajo Madjari. Ogrska bo troleze pogna v brezdro. (Viharno ploskanje!) Nato je govoril general Stoien, za njim pa profesor Sivtu. Ta je dejal, da so Rumuni lani obračnali z Bolgari. Karpati smo tako visoki — je rekel — da bi mi ne mogli čez. — Polkovnik Boerescu je dejal: "Mi čakamo, da se bo v odločilnem trenutku mladina zbrala okoli naših zastav in bo marširala med egnjem in grumenjem proti Ogrski." — Shodno je zaključil predsednik Lige, profesor Arion, ki je končal z besedami: "Mi bomo tudi Avstriji znali narekovati svojo narodno voljo!" Nato je odšla množica pred rusko poslanstvo, kjer je priredila ovacijo in zapela rumunsko himno. Množica je potem hoteli udreti pred avstrijsko poslaništvo, toda policija je zaprla vse dohode. Ljudje so se s sovražnimi vzklikami proti Avstriji polegoma razšli.

Avstrija in sosedji.

Kaj nameravajo v Mehiki? — Slava našim zvestim rojakom v Ameriki! Listi v starci domovini priobčujejo slednje zahtavo: Podružnica dražbe sv. Cirila in Metoda št. 1 v New Yorku je poslala po svojem tajniku g. Janezu Terčeku lep prispevki 650 kron. — Hvala marljivi podružnici, dvala darežljivim, zvestim rojakom v Ameriki!

Mladi poljski kmetje iz Rusije so hodili nekaj let sem vsako leto na Češko na velike kmetije učiti se dobrega kmetovanja. Ko jih je letos zopet nekaj hotelo priti, so jih ustavili na avstro-ogrski meji in jim prepovedali pot na Češko.

Za učitelja glasbe v Brdbi na možkem učiteljišču v Negotinu je imenovan naš rojak, bivši ljud-

seji društva sv. Jožefa št. 21 J. S. K. J. se je sklenilo, da mora vsak član plačati svoje prispevke najkasneje do 21. dne v mesecu, ali se pa opravičiti pri tajniku društva, oziroma na seji, da se ga počaka, drugače se bo postopalo žejim po pravilih društva in Jednote. Bolniškim načelnikom je izvoljen br. Janez Klun. Kadar kak član zbol, naj se mu nemudoma izbere v aviatiki. Hrvat Ignac Bolimbabić je izborni aviatik. V Buku na Francoskem, kjer se je izvezjal, je dovršil z izvrstnim uspehom smrtni Pogondov in ga francoski listi tako izbrali. Doma je iz Splita. — Nov rekord v aviatiki je dosegel ruski pilot Ilija Horvátek, ki se je z biplanom Sikorskijem dvignil v višino 1560 metrov z 10 potniki; motor ima 400 konjskih sil.

Uspehi v aviatiki. Hrvat Ignac Bolimbabić je izborni aviatik. V Buku na Francoskem, kjer se je izvezjal, je dovršil z izvrstnim uspehom smrtni Pogondov in ga francoski listi tako izbrali. Doma je iz Splita. — Nov rekord v aviatiki je dosegel ruski pilot Ilija Horvátek, ki se je z biplanom Sikorskijem dvignil v višino 1560 metrov z 10 potniki; motor ima 400 konjskih sil.

Prvi rekruti iz osvbojenih srbskih krajev so došli dne 6. aprila v Belgrad, kjer so jih slovesno sprejeli.

Staroslavni grad Počnik na Češkem, ki ga je sezidal češki kralj Václav v XV. stoletju, je te dni pogorel do tal.

Raznoterosti.

Vržen iz vlaka? 4. aprila zvečer so našli med Kopriovo in Mošo ob progi južne železnice na teh leženjih v krvavečega nezavestnega človeka. Oni, ki so ga našli, so mu pomagali, kolikor so mogli; prisel je na pomoč dr. Morpurgo iz Gorice, slednjši so dosegli, da ga je pripeljal eksprešni vlak v Goričko v bolnišnico. Iz dokumentov, ki so jih našli pri njem, je razvidno, da se piše Celeste Morandini, doma iz Reane, provincija Videm, star 34 let, zidar, oženjen. Pri njem so našli tudi dve fotografije njegovih otrok. Nesrečen je počel izdihnil, ne da bi se bil zavedel. Torej ni bilo mogoče izvedeti, kaj se je pravzaprav zgodilo: ali je Morandini sam skočil iz vlaka ali je bil vržen? Govor se namere, da je bil preprič v vlaku med lažkimi delavevi, da so se preteplali in bi bili Morandini virgli v eno skozi okno vlaka. Našli so pri ranjku tudi neka pisma, iz katereh se vidi, da je imel svojo družino jako rad, ali da ni bil srečen ter je bil že naveličan življenja.

Nezgodno zavarovanje rudarjev v Avstriji je uveljavljeno s § 14. "Wiener Zeitung" objavlja cesarski odllok, ki odreja, da se rudarji za slučaj nezgode morajo zavarovati. Vladna predloga o socialnem zavarovanju siecer predlaga nezgodno zavarovanje rudarjev, a ker se ne ve, kdaj se ta predloga uzakoni, je vladna lani predložila zakonski načrt o rudarskem nezgodnem zavarovanju, ki ga je zborica z nekaterimi izpremembami sklenila. Ker se je pa zborica odgovrla, gospodka zborica načrta ni mogla rešiti in je vladna načrt proglašila s § 14. kot postavo.

Kača. Neki Anglež pripoveduje: Na otoku Ceylon smo bili pri kosilu v oddišni hiši. Ko smo pokosili, smo sedeli skupaj večja družba in se pogovarjali. Bilo je toplo, vratna odprtja. Kar nakrat pogleda gospodinja okoli sebe, pobledi in ukaže slugi, domačinu, ki je stal pri vratih, naj prinese hitro mleka in ga postavi na tla. To se zgodilo. Za par sekund smo videli, da je "Kobro", ki se je izvila izpod krila gospodinje ter začela pititi mleko. Vsi smo bili mireni, planili pa smo na kačo in ubili. Čudilni smo se, da bladnokrvnosteni gospod je zavestni, kateri se je bila kača ovila okoli noge, pa je imela toliko prisotnosti duha, da je znala z mlekom hitro iznebiti se nevarne strupene kače.

V zapuščeni hiši. Iz Londona poročajo, da so našli v hiši Harlesdon, ki je bila zapuščena, velikanski nered, po sobah pa polno okostij velikih psov, ki so poginili od lakote. Lastnica te hiše je bila neka Miss Wiltinton, ki je po izginila pred postavo.

Nevesto je ogoljufal. V Hamburgu in Nemčiji je odvetniški uradnik Gröger bil zaroven z veleposetniško hčerkko Angelko Dörflinger. Te dni bi se bila moralna vršiti na nevestinem domu poroka. Ženin pa je nevesto tako ljubil, da je njenemu očetu na predvečer poroke ukradel 35 tisoč mark in jo je urnih krač posibral proč od "ljubljene" neveste. A "ženin" ni imel sreče. Drugi dan so ga prijeli in zaprli. Ženitino obhaja "pošteni" Nemec sedaj v ječi.

Za učitelja glasbe v Brdbi na možkem učiteljišču v Negotinu je imenovan naš rojak, bivši ljud-

škoški učitelj, sedaj konzervator v Lipskem, Srečko Kumar.

li 30 roparjev, ki so ob rusko-šlezijski meji ropali in pobijali ljudi; pri njih so dobili 110 kg dinamita, 20.000 rublev, revolverje in razno druge orožje.

Zvest pes.

Pes je svojemu gospodarju učila žival. Večkrat se pripeti, da ne more dolgo preživeti svojega gospodara. Tutil, pes baš unrela gospodka pesnika Mistrala, po smrti svojega gospodarja ni hotel ničesar več jesti; evilih je in hidil in ene sobe v drugo ter počinil lakote.

Henrik Rošfor, veliki polemičar, ki je umrl lani, pa je umrl krasnega črnega mačka, ki ga nihnikoli zapustil, tudi po cesti ga je spremjal. Ko je Rošfor izdihnil, je bil maček neutolaljiv ter je kmalu nato poginil.

Vagabund.

Pisatelj Lucien Descaves je izdal skupno s slikarjem Steinleinom knjigo, v kateri se nahajajo zelo duhoviti izrezki zgubljenega študenta. V naslednjem nekajih izgovorih:

Pekel obstoji: Verujte mi, ker jaz to vem, ne iz sovrašča, temveč iz izkušnje. — Čudeži! Vsak dan doživim čudež — živim. Pomagaj si sam, ker nebesa ti ne pomorce. Sv. Matej pripoveduje: V tem času, ko je šel Jezus s svojimi učenci čez žitno polje, je bila nedelja. Učenci so bili lačni in so trkali klasje in se ž njim hranili. — Ko bi danes jaz to delal, me zapro čisto gotovo radi tativine poljskih pridelkov. — Predlagam, da se napove prihodnja vojna z besedami: Sinovi alkohola, čas delirium tremens je nastopil. — Kako žalosten prizor nudi vojaško vežbalisce. Toliko krenjen, ki ustvarjajo sužnost in ena sama potrebna krenjenja bi osvobodila ljudi. — Takrat verujem v priljubljen "Seaceli de la Donna", in od takrat dalje še datirajo interesantni žahovi prblemi. — Londonski žahovi klub se je bavil več časa intenzivno s srednjevškim žahom in v priljubljeni takratni igri. Zraven tega so uprizorili "match" med dvema klubovima amaterjem, ki sta igrala eno partijo strogo po pravilih "Seaceli all' Antica". List "Times" je priobčil to kuriozno igro. Dolgost igre, 84 potez, kaže, da o kakem premislenju naskoči vse skupaj. —

To potrijemo z lastnorčnimi podpisami: Predsednik Louis Grebene, podpredsednik Frank Turk, tajnik Math. Varšek, blagajnik Louis Lah, I. nadzornik Andrej Bartel, II. nadzornik John Maček, III. nadzornik John Homac. North Chicago, Ill., 19. aprila, 1914.

Pavel Bartel, zapisnik. (Pečat.)

IZJAVA.

Na odborovi seji društva Slov. Nar. Dom se je sklenilo, da se preklicajo vsi dopisi, ki so se tukali spora med br. Janezom Matčekom in br. Pavlom Bartelom. Dopisi so bili priobčeni v "Glasu Svobode" in v "Glasu Naroda". Rojakom in rojakinjam naznavamo, da bodo deloval vedno in pri vsaki priliki z zdržanimi močimi samo v korist in preovzetega prepotrebnega društva.

To potrijemo z lastnorčnimi podpisami:

Predsednik Louis Grebene, podpredsednik Frank Turk, tajnik Math. Varšek, blagajnik Louis Lah, I. nadzornik Andrej Bartel, II. nadzornik John Maček, III. nadzornik John Homac.

North Chicago, Ill., 19. aprila, 1914.

Pavel Bartel, zapisnik. (Pečat.)

Iščem svojega brata MARKA BRAJKOVEC. Doma je iz Gorjnjega Suhora pri Metliki. Za njegova naslov bi rada zvedela njegova sestra Helena Brajkovec. Prosim enejene rojake, če kdo ve za njega, naj mi naznači, ali naj se sam javi. — Helena Brajkovec, 413 E. Norther Avenue, Pueblo, Colo.

Skrivnosti Pariza.

Slike iz njenih življenja.

Spisal Hugo ac Sua. — Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

(Nadaljevanje.)

— "Opečena mačka se boji ognja." — "Kako se nanaša Tvoja prislovica, Chalamel, na Elzaško havbio?" — "Nikakor." — "Počemu jo omenjaš torej?" — "Ker je dobra sirota, in gaščarica prijateljica človeku." — "Chalamel vedno šušnari s svojimi pregovori, ki se prikla- dajo kakor svinji sedlo, in vedno jih ima na jeziku. — Povej raje, kar veš o novi deklji?" — "Predvicerjanim sem šel čez dvorišče. Tedaj je slonela na oknu v pritličju. Spodnje šipe so pa tako umazane in motne, da nisem mogel videti Elzašanke prav nič. Srednje pa so prozornice. Tako sem videl njeno temnordečo havbio in pa cel čop kakor krt črnih kodrov."

— "Gospod gotovo ni videl toliko skozi svoja zelena očala. Kajti je tudi eden izmed onih, vsled katerih bi izumrl človeški rod, če bi bili sami z ženami na svetu." — "Temu se ni treba čuditi prav nič. Ne hvali dneva pred solnčnim zahodom," ali "točnost je kraljeva lastnost." — "Chalamel je neznenos, kadar pričene takole —" — "Reci mi, s kom občuješ, in pričene Ti, kdo si?" — "Jaz za svojo osebo mislim, da uničuje pobožno praznovanje boljzbolj našega gospoda."

— "Morda daje nam za pokoro 40 suvov na dan." — "Norec je z eno besedo." — "Ali po bolan." — "Meni se zdi, da je že nekaj dni jako prepaden." — "Tudi ne vidi se ga več tako pogosto. Prej je vedno želil v svojem kabinetu ter nam bil pred nosom, sedaj pa se že dva dni ni prikazal v pisarniško sobo." — "Zato pa je tudi nadpisar preoblečen z delom."

— "In zato moramo mi danes čakati naprej ter umirati lakote." — "Ubogi Germani bi se tako čudil, če bi se mu reklo: Misli si, gospod notar nam daje sedaj štirideset suvov k zajtrku na dan. — Nemogoče. — Sam mi je to povedel, Chalamel. Povem Ti, kako se je to pripetilo. Prva dva ali tri dni po smrti matere Serafiniščino imeli prav nobenega zajtrka. Na eni strani nam je bilo to čisto povšeči, na drugi pa smo morali vendar jesti. A za to je bilo treba denarja. Vendar pa smo potrpleli ter si mislili: Gospod nima sedaj niti dekle niti hišnice. Brisko se preskrbi s to ali ono, nam ne bo manjkalo slabega zajtrka. Ali nič tega, German! Gospod je dobil spet deklo, a naš zajtrk je utonil v valovju pozabljivosti. — Zato so mene odposlali h gospodu, da mu povem naša prizupe. Prvi pisar in on sta bila sama v kabinetu. — "Zdaj Vam ne morem več dajati zajtrka", zamrma notar malomarno, kakor bi misil na kaj drugega. — "Moja dekla nima časa, da bi se ukvarja z Vašim zajtrkom." — "Ali tako smo se pogodili", sem mu rekel jaz. — "Potem pa si ga dajte naročiti v restavrantu, in jaz ga poplačam. — Koliko bo stal?" — "Štirideset suvov za vsakega," Še pristavi. Zdelo se mi je čim-daljebolj, da misli čisto na kaj drugega, kakor da je omenil štirideset suvov nevede, kaj pravi. — "Da", sem menil jaz, "štirideset suvov bo zadost." — "Torej dobro. Nadpisar Vam bo dajal denar, in jaz že poračunam z njim." Na te besede mi zapolutno vrata pred nosom. Le priznajte gospodje, da bi se Germani silno čudil tej notarjevi darežljivosti."

— "Germani bi rekel, da je bil gospod pijač —"

— "Da je zloraba —"

— "Chalamel, Tvoji pregovori so mi ljubši kakor —"

— "Meni se zdi, da je gospod v resnični bolan. Že deset dni je pravi čudak. Tekom tega časa se je predrugao docela. Lica so mu upadla, da bi se lahko položilo po eno pest v vsako kotanjo."

— "In raztresen je in zamisljen! Zadnjih je odložil očala, da prebere neki akt. Njegove oči so bile rdeče kakor žrečeca žrjavica."

— "Clara pacta, boni amici — dobri računi, dobri prijatelji!"

— "Daj mi časa, da izgovorim! Rečem Vam, strašansko čudne reči se gode. Ko sem mu dal pred par dnevi neko listino, narobe obrnjeno —"

— "Ali je vzrojil, kaj?"

— "Kaj še? Saj se zapazil ni. Deset minut je bulil vanjo s svojimi velikimi rdečimi očmi, potem mi jo je pa vrnil rekoč: 'Je dobro.'

— "Se vedno narobe?" — "Da." — "Torej je ni čital?" — "Moral bi jo brati narobe —"

— "Cudno." — "Gospod se mi je zdel tistikrat tako čemer en in betežen, da mu nisem upal niti reči ter sem odšel."

— "Jaz sem bil pred štirimi dnevi v nadpisarjevi sobi. Tu so bile tri stranke, katere je notar sam povabil k sebi. Ker so se jemale, češ, da morajo čakati toliko časa, sem na njihovo zahtevo potrkal na vrata njegovega kabimenta. Ne da bi se bil kdo odzval mojemu trkanju, sem vstopil."

— "No, kaj si zagledal?" — "Solze."

— "Ta nas hoče potegniti prav temeljito!" — "To je preveč."

— "Ferrand, pa solz! Beži, beži!" — "Potem takem bi morali vrjeti, da pišejo hrošči na trompete."

— "In da nosijo kokoši čevlje z ostrogami."

— "Recite, kar hočete. Ali jaz natanko vem, kaj sem videl." — "Solze!"

— "Da, solze. Videč, da sem ga zatitol ob pretakanju grenkih solz, se je razardil in zagnrel name: 'Ven, ven!' — 'Toda gospod!' sem mu ugovorjal. — "Ven!" — "Ljudje so tu, katere ste sami pozvali in..." — "Niram časa! Hudič jih naj vzame in Vas povrh!" Nato se zakadi srdito proti meni, kakor bi me hotel vreči pod kap. Toda jaz nisem čakal tega. Odkuril sem jo naglo iz sobe ter odslovil ljudi, kar jih pač ni posebno razveselilo."

— "Ta zanimivi pogovor je prekinil vstop prvega pisarja. Splošno in nglas so ga pozdravljali, in oči vseh so se obrnile z nestrenim poželjelijem na puran."

— "Sicer Vam ne nameravam očitati ničesar, vendar pa mislim, da se daste pričakovati predolgo", mu reče Chalamel.

— "Drugi se pazite! Kajti naši želodeci se ne dajo nič več tako dolgo krotiti."

— "Krvida ne zadeva mene. Več moram prenesti, kakor si mislite. 'Castno besedo, da je notar znored.'"

— "Ali Vam nisem rekel!" — "Toda to nas nikakor ne zabranjuje zajtrkovati —"

— "Ravno nasprotno —"

— "S polnimi ustimi lahko govorimo ravno tako dobro."

— "Se boljše!" priponni hlapček, in Chalamel razreže purana ter vpraša nadpisarja:

— "Zakaj se Vam zdi, da je Ferrand norec?"

— "Sicer smo bili mi tudi tega minenja, ko nam je dovolil vsakemu štirideset suvov na dan za zajtrk —"

— "Priznam, da je to presenetilo tudi mene. Ali to je še maha napram temu, kar se je pripetilo ravnomokar."

— "Oh!"

— "Morda je nesreču šinila misel v glavo, da bomo odslej obedovali v najfinješem hotelu na njegov račun?"

— "In nam preskrbi lože v gledišču?"

— "Nato nas popelje v kavarno, da tako dostojno zaključimo vsak večer s šumčnim šampanjeem?"

— "Le norenje se, kolikor hočete. Nastop, ob katerem sem bil navzoč, je prej grozen kakor norčav."

— "Povejte nam o tem prizoru —"

— "Da, da, sicer jemo medtem", pravi Chalamel, ali naša ušesa so napeto pozorna —"

"Dalje prihodnjič."

— "Opečena mačka se boji ognja."

— "Kako se nanaša Tvoja prislovica, Chalamel, na Elzaško havbio?"

— "Nikakor."

— "Počemu jo omenjaš torej?"

— "Ker je dobra sirota, in gaščarica prijateljica človeku."

— "Chalamel vedno šušnari s svojimi pregovori, ki se prikla- dajo kakor svinji sedlo, in vedno jih ima na jeziku. — Povej raje, kar veš o novi deklji?"

— "Predvicerjanim sem šel čez dvorišče. Tedaj je slonela na oknu v pritličju. Spodnje šipe so pa tako umazane in motne, da nisem mogel videti Elzašanke prav nič. Srednje pa so prozornice. Tako sem videl njeno temnordečo havbio in pa cel čop kakor krt črnih kodrov."

— "Gospod gotovo ni videl toliko skozi svoja zelena očala. Kajti je tudi eden izmed onih, vsled katerih bi izumrl človeški rod, če bi bili sami z ženami na svetu."

— "Temu se ni treba čuditi prav nič. Ne hvali dneva pred solnčnim zahodom," ali "točnost je kraljeva lastnost."

— "Chalamel je neznenos, kadar pričene takole —"

— "Reci mi, s kom občuješ, in pričene Ti, kdo si?"

— "Jaz za svojo osebo mislim, da uničuje pobožno praznovanje boljzbolj našega gospoda."

— "Morda daje nam za pokoro 40 suvov na dan."

— "Norec je z eno besedo."

— "Ali po bolan."

— "Meni se zdi, da je že nekaj dni jako prepaden."

— "Tudi ne vidi se ga več tako pogosto. Prej je vedno želil v svojem kabinetu ter nam bil pred nosom, sedaj pa se že dva dni ni prikazal v pisarniško sobo."

— "Zato pa je tudi nadpisar preoblečen z delom."

— "In zato moramo mi danes čakati naprej ter umirati lakote."

— "Ubogi Germani bi se tako čudil, če bi se mu reklo: Misli si, gospod notar nam daje sedaj štirideset suvov k zajtrku na dan. — Nemogoče. — Sam mi je to povedel, Chalamel. Povem Ti, kako se je to pripetilo. Prva dva ali tri dni po smrti matere Serafiniščino imeli prav nobenega zajtrka. Na eni strani nam je bilo to čisto povšeči, na drugi pa smo morali vendar jesti. A za to je bilo treba denarja. Vendar pa smo potrpleli ter si mislili: Gospod nima sedaj niti dekle niti hišnice. Brisko se preskrbi s to ali ono, nam ne bo manjkalo slabega zajtrka. Ali nič tega, German! Gospod je dobil spet deklo, a naš zajtrk je utonil v valovju pozabljivosti. — Zato so mene odposlali h gospodu, da mu povem naša prizupe. Prvi pisar in on sta bila sama v kabimetu. — "Zdaj Vam ne morem več dajati zajtrka", zamrma notar malomarno, kakor bi misil na kaj drugega. — "Moja dekla nima časa, da bi se ukvarja z Vašim zajtrkom." — "Ali tako smo se pogodili", sem mu rekel jaz. — "Potem pa si ga dajte naročiti v restavrantu, in jaz ga poplačam. — Koliko bo stal?" — "Štirideset suvov za vsakega," Še pristavi. Zdelo se mi je čim-daljebolj, da misli čisto na kaj drugega, kakor da je omenil štirideset suvov nevede, kaj pravi. — "Da", sem menil jaz, "štirideset suvov bo zadost." — "Torej dobro. Nadpisar Vam bo dajal denar, in jaz že poračunam z njim." Na te besede mi zapolutno vrata pred nosom. Le priznajte gospodje, da bi se Germani silno čudil tej notarjevi darežljivosti."

— "Germani bi rekel, da je bil gospod pijač —"

— "Da je zloraba —"

— "Chalamel, Tvoji pregovori so mi ljubši kakor —"

— "Meni se zdi, da je gospod v resnični bolan. Že deset dni je pravi čudak. Tekom tega časa se je predrugao docela. Lica so mu upadla, da bi se lahko položilo po eno pest v vsako kotanjo."

— "In raztresen je in zamisljen! Zadnjih je odložil očala, da prebere neki akt. Njegove oči so bile rdeče kakor žrečeca žrjavica."

— "Clara pacta, boni amici — dobri računi, dobri prijatelji!"

— "Daj mi časa, da izgovorim! Rečem Vam, strašansko čudne reči se gode. Ko sem mu dal pred par dnevi neko listino, narobe obrnjeno —"

— "Ali je vzrojil, kaj?"

— "Kaj še? Saj se zapazil ni. Deset minut je bulil vanjo s svojimi velikimi rdečimi očmi, potem mi jo je pa vrnil rekoč: 'Je dobro.'

— "Se vedno narobe?" — "Da." — "Torej je ni čital?" — "Moral bi jo brati narobe —"

— "Cudno." — "Gospod se mi je zdel tistikrat tako čemer en in betežen, da mu nisem upal niti reči ter sem odšel."

— "Jaz sem bil pred štirimi dnevi v nadpisarjevi sobi. Tu so bile tri stranke, katere je notar sam povabil k sebi. Ker so se jemale, češ, da morajo čakati toliko časa, sem na njihovo zahtevo potrkal na vrata njegovega kabimenta. Ne da bi se bil kdo odzval mojemu trkanju, sem vstopil."

— "No, kaj si zagledal?" — "Solze."

— "Ta nas hoče potegniti prav temeljito!" — "To je preveč."

— "Ferrand, pa solz! Beži, beži!" — "Potem takem bi morali vrjeti, da pišejo hrošči na trompete."

— "In da nosijo kokoši čevlje z ostrogami."

— "Recite, kar hočete. Ali jaz natanko vem, kaj sem videl." — "Solze!"

— "Da, solze. Videč, da sem ga zatitol ob pretakanju grenkih solz, se je razardil in zagnrel name: 'Ven, ven!' — 'Toda gospod!' sem mu ugovorjal. — "Ven!" — "Ljudje so tu, katere ste sami pozvali in..." — "Niram časa! Hudič jih naj vzame in Vas povrh!" Nato se zakadi srdito proti meni, kakor bi me hotel vreči pod kap. Toda jaz nisem čakal tega. Odkuril sem jo naglo iz sobe ter odslovil ljudi, kar jih pač ni posebno razveselilo."

— "No, kaj si zagledal?" — "Solze."

— "Ta nas hoče potegniti prav temeljito!" — "To je preveč."

— "Ferrand, pa solz! Beži, beži!" — "Potem takem bi morali vrjeti, da pišejo hrošči na trompete."

— "In da nosijo kokoši čevlje z ostrogami."

— "Recite, kar hočete. Ali jaz natanko vem, kaj sem videl." — "Solze!"

— "Da, solze. Videč, da sem ga zatitol ob pret